

Žanr: Poročilo

Avtor: STA Rubrika, Oddaja:

Kriza ne sme biti razlog za manj investicij v energetiko
STA Servis

Maribor, 4. novembra (STA) - V Mariboru se je danes začela dvodnevna 5. mednarodna energetska konferenca Energija 09. Ta je letos namenjena predvsem investicijam v nove proizvodne energetske objekte in investicijam v izrabo obnovljivih virov energije. Kot ugotavljajo udeleženci, so se pri obeh temah vzporedno s finančno krizo pojavili povsem novi izzivi in nevarnosti.

Skoraj 200 udeležencev konference bo po besedah predsedujočega Tomaža Orešiča, sicer predstavnika skupine EFT, s strani priznanih predavateljev s področja energetike skušalo dobiti odgovore na vprašanja, ki jih družijo zlasti ugotovitev, da se trenutno v strokovni javnosti premalo poudarja izjemen pomen nadaljevanja zadanega investicijskega cikla za celotno jugovzhodno Evropo.

"Energetika je zelo povezana z gospodarstvom in ne more biti predmet političnih interesov. Jugovzhodna Evropa je še v toliko bolj posebnih razmerah, saj se v času krize in s tem zmanjšane porabe električne energije ustvarja napačna slika zadostnih zmogljivosti. V kolikor ta trenutek ne bomo nadaljevali z načrtanimi investicijami in ne bomo našli ustreznih virov za to, bomo srednjeročno vsi odjemalci čutili posledice v obliki višjih cen električne energije," je dejal Orešič.

Ob tem je dodal, da je za več kot polovico predvidenih investicij v Evropi za zdaj napovedan zamik za vsaj dve do pet let. Po njegovih besedah Slovenija ima nekaj ambicioznih investicijskih načrtov in pri tem navedel zlasti šesti blok Termoelektrarne Šoštanj in novi blok Nuklearne elektrarne Krško, v pripravi pa je še nekaj drugih projektov. A ob tem opozarja, da dokler ne bo zaprta finančna konstrukcija in bodo projekti stekli, je težko napovedati, kdaj bodo tudi izpeljani.

Sicer pa so na letošnjem dogodku vse teme obravnavane predvsem v obliki razprav in okroglih miz, pri čemer so organizatorji k sodelovanju znova povabili vrhunske strokovnjake in najvišje predstavnike uglednih evropskih energetskih podjetij.

Uvodnega dela konference sta se udeležila tudi generalni direktor direktorata za energijo Janez Kopač in predsednik uprave Petrola Aleksander Svetelšek.

V zvezi z velikimi projekti je Kopač povedal, da vlada, ki je sicer pri tem res v vlogi lastnika, ne želi sama odločati o posameznih že večkrat omenjenih investicijah. "Te investicije so stvar ekonomske presoje, ki jih mora pripraviti menedžment teh energetskih podjetij, in v kolikor so investicije donosne, potem bo za tem stala tudi država," je dejal Kopač in dodal, da je naloga vlade predvsem pripraviti vse potrebne dokumente za realizacijo investicij v bližnji ali nekoliko bolj oddaljeni prihodnosti. Kopač pa je med drugim spomnil, da mora Slovenija do leta 2020 v skladu z direktivo o obnovljivih virih energije zagotoviti, da bo v njeni končni porabi 25 odstotkov energije pridobljene iz obnovljivih virov. Kot je dejal, smo trenutno na približno 16 odstotkih, polovica prihaja iz hidroenergije, preostanek predvsem biomasa in drugi viri.

"Ker nimamo še ene Drave ali Save iz katere bi črpali še preostale odstotke, bomo to morali narediti predvsem s tisočeriimi malimi zgodbami. Med njimi je sicer še nekaj

velikih projektov, kot je veriga hidroelektrarn na srednji in spodnji Savi, če nam pri tem ne bodo zagrenili življenja nekateri, ki so proti temu in se služijo različnih prijemov," je dejal prvi mož direktorata za energetiko. Po besedah Kopača je zato prihodnost v nekaterih že sprejetih dokumentih Evropske unije, ki med drugim predvidevajo energetska pozitivnost vseh novih ali obnovljenih zgradb, zgrajenih po letu 2021, ob tem pa dodal, da lahko Slovenija daleč največji preskok naredi redvsem na področju ogrevanja. Danes se v naši državi okoli osem odstotkov končne rabe energije zagotovi iz lesne biomase, po Kopačevih besedah pa se velja potruditi za preskok in tako doseči skandinavske države, kjer iz tega vira pridelajo že več kot četrtino energije.

Sicer pa bodo to skušali doseči tudi z uvedbo prispevka za učinkovito rabo energije, ki se bo obračunaval pri vseh energentih, a z različno stopnjo. Na dolgi rok tako nameravajo pomembno povišati ceno kurilnega olja in jo, tako kot že šestih državah EU, izenačiti s ceno nafte na bencinskih servisih. To pa po Kopačevih besedah pomeni, da se bo kurilno olje v daljni prihodnosti poslovalo kot energent za ogrevanje, z nižano stopnjo pa bo zagotovo raslo tudi daljinsko ogrevanje z zemeljskim plinom. Ker takšni ukrepi pomenijo nujo, da jim strategijo prilagodijo tudi energetska podjetja, je predsednik uprave Petrola Aleksander Svetelšek potrdil, da v njihovi naftni družbi pravkar snujejo nove načrte za prihodnost. Svojo bodočo usmeritev je družba po njegovih besedah pokazala že z okrepitevijo nove uprave s članom, ki je posebej zadolžen za energetiko. Kot je dejal, se zavedajo, da bodo s časom na naftnem področju zaradi sprememb na svetovnem trgu začeli izgubljati, zato želijo postati "največji trgovci energije v jugovzhodnem delu Evrope".

Kljub vsemu pa Svetelšek meni, da se struktura primarne energije vsaj v naslednjih dveh desetletjih ne bo bistveno spremenila ter da bo nafta še nekaj časa ostala dominanten vir energije. Prvi mož Petrola pričakuje, da se bo cena nafte zaradi povečane gospodarske rasti po koncu recesije v prihodnjih letih znova začela zviševati. Ob tem bodo na ceno vplivale tudi nove naložbe v črpališča in boj proti klimatskim spremembam.